

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародні розрахунки

Освітня програма Міжнародні економічні відносини

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

Галузь знань 29 Міжнародні відносини

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № від “_” 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Міжнародні розрахунки
Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	4/7
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Метою вивчення дисципліни «Міжнародні розрахунки» є удосконалення і поглиблення знань з теорії грошей, валютно-фінансових та кредитних відносин, визначення змісту, етапів розвитку та особливостей розрахункових і платіжних операцій у зовнішній торгівлі.

Цілі навчальної дисципліни «Міжнародні розрахунки»: розуміти сутність, чинники та умови міжнародних розрахункових і платіжних операцій у сучасній світовій економіці; удосконалити базові знання про електронні способи ведення сучасного бізнесу та новітні підходи до електронної комерції; ознайомитися з провідними тенденціями у розвитку банківського бізнесу під впливом електронних технологій; знати особливості основних недокументарних форм розрахунків та документарних платіжних угод у зовнішньоторговельних операціях. Вміти розпізнавати їх переваги і недоліки в експортно-імпортній діяльності;

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП):

СК 7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

СК 8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП):

ПРН 3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН 4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН 9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій.

ПРН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН 14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН 15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН 19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН 20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ПЕРЕДУМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ.	Сутність, чинники та умови міжнародних розрахункових і платіжних операцій. Суб'єкти та об'єкти розрахунків і платежів у зовнішній торгівлі. Роль банків та їх кореспондентських рахунків в організації та проведенні міжнародних платежів (бенкінг).	Тести, питання, кейси
2.	СУЧАСНІ РОЗРАХУНКОВО-ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ: ЗМІСТ, СТРУКТУРА, ТИПИ, ОСОБЛИВОСТІ	Сутність та структура платіжної системи. Сфери платіжного обороту і платіжний цикл. Системний ризик платежів та його фактори. Системи роздрібних платежів, їх зміст, інструменти та особливості використання. Кредитові і дебетові трансфери у європейських країнах. Автоматизовані розрахункові палати (ACH). Пластикові картки у міжнародних платіжних системах. Системи оптових платежів, їх ознаки, типи та напрями еволюції. Система TARGET. Організація платіжного процесу в системах LVPS.	Тести, питання, кейси
3.	ДОКУМЕНТАРНІ ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	Суть, учасники та документообіг за акредитивами. Сторони угоди та документообіг за документарним акредитивом. Спеціальні форми акредитивів. Уніфіковані правила для документарних акредитивів. Особливості використання акредитивів у розрахунках при експортно-імпортних операціях підприємств України. Компенсаційний, зустрічний, резервний акредитив. Автоматично поновлювані (револьверні) акредитиви. Акредитив з червоною	Тести, питання, кейси

		смугою. Переваги, недоліки та ризики при акредитивних операціях для імпортерів та експортерів. Поняття та види інкасо.	
4.	НЕДОКУМЕНТАРНІ ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ	Особливості використання в міжнародній сфері недокументарних форм розрахунків. Міжнародні розрахунки з використанням чеків. Використання пластикових карток в міжнародному платіжному обороті. Вексельна форма розрахунків у сфері міжнародного платіжного обороту. Інші способи міжнародних платежів. Авансові платежі. Платіж на відкритий рахунок. Міжнародні системи переказу коштів. Вітчизняні системи переказів. Порядок оформлення платіжних доручень для банківських переказів за кордон.	Тести, питання, кейси
5.	РИЗИКИ І ГАРАНТІЇ У МІЖНАРОДНИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ УГОДАХ	Нормативно-правова база зовнішньоторговельних угод країн ЄС. Зміст і групи ризиків у міжнародних торговельних угодах (країни, банківський, валютний, контрагента). Поняття валютного ризику та його види. Основні елементи оцінювання валютного ризику. Управління валютним ризиком. Методи страхування валютно-фінансових ризиків міжнародних торговельних угод європейських країн. Огляд супутніх ризиків.	Тести, питання, кейси
6	БАНКІВСЬКА ГАРАНТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ	Банківська гарантія як засіб забезпечення виконання зобов'язань у міжнародних розрахунках. Загальні принципи і правові основи банківської гарантії. Поручительство. Платіжне зобов'язання. Дія банківських гарантії. Видача та використання банківської гарантії. Типи та основні види банківських гарантії у зовнішньоторговельних операціях європейських країн.	Тести, питання, кейси

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	
Практичні заняття	40
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	-
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Лекції																	
Практичні з-тя	4	4		4		4		4		4		4		4		8	
Самостійна р-та															10		

Індивідуальні завдання																		
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	4	4		4		4		4		4		4	10	8		100	100	

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України "Про банки та банківську діяльність" від 21. 12. 2000 // Урядовий кур'єр.-2001.– № 8. 2. Закон України "Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті" від 27.09.1994 р. 3. Скороходов А. Банковские IT-системы: проще система — больше прибыль?//Банковская практика за рубежом. – 2006.- № 2. – С. 54-57. 4. Батрименко В.В. інформаційно-комп'ютерні технології у сфері сучасних міжнародних розрахунково-кредитних відносин // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 36 (Частина II), 2002. – С. 170 – 179. 5. Усоскин В. М. Платежные системы: эволюция и риск-менеджмент // Международные банковские операции. – 2006.- № 2. – С. 63-79; №3. – С. 56-69. 6. Грищенко Р. Сучасні платіжні технології та їх використання в соціальній сфері // Вісник НБУ. - 2004. – жовтень. 7. Кажан В.А. Етапи розпитку міжнародної системи оцінки ризиків // Формування ринкових відносин в Україні. - 2005. - № 9. - С. 23-27 8. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки та валютні операції: навч. посіб. / Б.С. Івасів, Л.М. Прийдун, В.Я. Рудан. — Тернопіль: Вектор, 2013. — 572 с. 9. Мельник П. В. Банківські системи зарубіжних країн : [підруч.] / П. В. Мельник, Л. Л. Тарангул, О. Д. Гордей. – К. : Алерта ; Центр учб. л-ри, 2010. – 589 с 10. Розвиток ринків фінансових послуг в умовах європейської інтеграції : монографія / наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук, проф. Н. М. Внукова.– Харків : ТО Ексклюзив, 2014. – 218 с. 11. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : [навч. посібник] / [Л. Донець, О. Шепеленко, С. Баранцева та ін.] ; за заг. ред. Л. Донець. – К. : ЦУЛ, 2012. – 472 с. 12. Фінансові інструменти: оцінка і відображення у звітності банків : [монографія] / кол. авт. за заг. ред. Р. Слав'юка. – 2015. – 385 с. 	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра міжнародних економічних відносин вул. Чорновола, 1 (0342) 75-20-27 http://kmev.pnu.edu.ua kaf_mev@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	
Контактна інформація викладача	

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Неприпустимі плагіат та списування.
Пропуски занять (відпрацювання)	Обов'язковим для отримання позитивної оцінки є відвідування більш 50% занять та виконання самостійної роботи. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання завдання із теми.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 50% від відповідної кількості балів), проте студент не обмежений у досягненні конкретного балу і завжди може його отримати за допомогою отримання додаткових завдань.
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття розглядається є підставою для зниження оцінки студента та направлення звернення до куратора академічної групи.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Результати неформальної освіти враховуються під час оцінювання студентів, як в розрізі конкретних тем, так і самостійної роботи. Підставою для зарахування результатів неформальної освіти виступає наданий валідний сертифікат. <u>Рекомендовані платформи:</u> Coursera EdX Prometheus

	EdEra EduHub TED
--	------------------------

Викладач _____